

Checklista för disciplinära åtgärder, Uddevalla gymnasieskola

Händelse

Det inträffar en händelse som äventyrar elevernas trygghet och studiero. Det kan exempelvis vara fråga om en eller flera elevers ordningsstörande beteende.

Behåll lugnet

Handla aldrig i affekt. När något inträffar kan det bli en mycket stressig och pressad situation med högljudda krav från olika håll. Det är då mycket viktigt att försöka behålla sans och balans.

Agera i en akut situation, 5 kap. 6 § skollagen (2010:800)

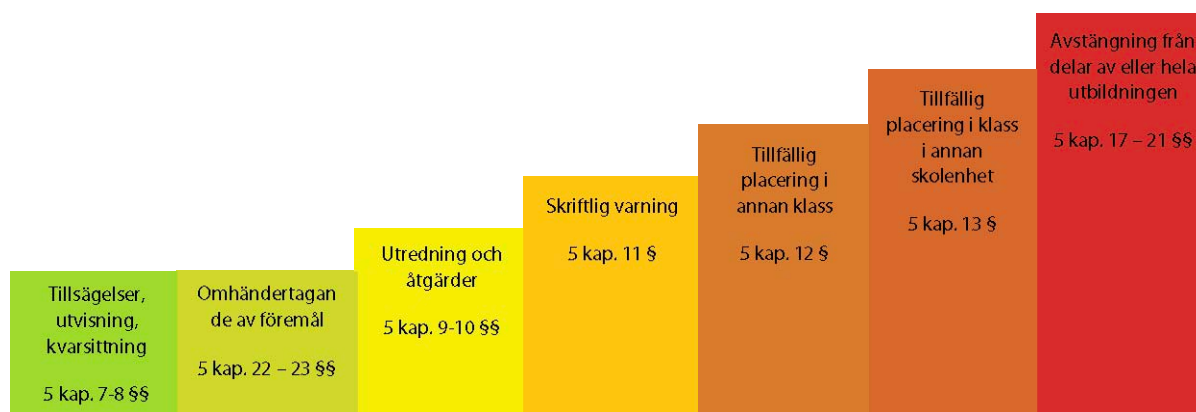
Rektor eller en lärare får vidta de *omedelbara och tillfälliga åtgärder* som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Här avses ingripanden under en kort och begränsad tid och som syftar till att komma till rätta med en akut situation. Exempelvis omedelbara tillrättavisningar eller omflyttningar i klassrummet för att sära på elever som bråkar eller skadar egendom. Även en tillfällig placering i annan klass eller en tillfällig avstängning medan utredning pågår kan stödjas på denna grund.

Disciplinära åtgärder

Rektor och lärare får vidta disciplinära åtgärder mot en elev. Välj lämplig disciplinär åtgärd med hjälp av den s.k. *åtgärdstrappan*. De lindrigaste åtgärderna är tänkta att användas i mindre allvarliga fall och de strängare vid allvarliga fall, upprepane ordningsstörande beteende eller farliga situationer.

Proportionalitetsprincipen

En åtgärd får endast vidtas om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter, exempelvis elevens ålder och beteende.

Åtgärdstrappan

Tillsägelser, utvisning, kvarsittning, 5 kap. 7 – 8 §§

Säg till eleven och förklara varför du som lärare anser att elevens beteende är olämpligt.

Om en elev, trots tillsägelser, stör undervisningen eller uppträder olämpligt får **läraren** visa ut eleven för resten av lektionen. Tänk på att skolans tillsynsansvar för eleven kvarstår.

Rektor eller en **lärare** kan bestämma att en elev ska stanna kvar i skolan högst en timme efter undervisningen eller att eleven ska komma till skolan högst en timme innan undervisningen börjar. Kvarsittning ska anses som att eleven tar igen förlorad tid.

Den som har beslutat om utvisning eller kvarsittning ska dokumentera det.

Omhändertagande av föremål, 5 kap. 22 – 23 §§

Rektor eller en **lärare** får ta ifrån en elev ett föremål om det används så att det stör utbildningen eller riskerar att skada någon i skolan eller i fritidshemmet. Det är själva sättet som föremålet används på som är grunden för omhändertagandet. Exempelvis är en mobiltelefon i regel inte störande om den är avstängd men om eleven hanterar den på något annat sätt så att undervisningen försvåras så stör den utbildningen och kan omhändertas. Föremål som är farliga i sig själva, exempelvis knivar, fyrverkerier eller kemikalier kan alltid omhändertas, oavsett sättet de används på.

Föremålet ska lämnas tillbaka senast när eleven slutar för dagen. Om eleven har tagit med sig föremålet flera gånger eller om det är ett föremål som eleven inte bör få tillbaka på grund av dess beskaffenhet kan **rektor** eller en **lärare** omhänderta föremålet i upp till fyra dagar. I sådana fall ska **rektor** eller en **lärare** informera elevens vårdnadshavare om detta.

Om stöldgods, narkotika, dopningsmedel, knivar och andra vapen eller hälsofarliga varor har omhändertagits ska **rektor** eller **den person rektorn har bestämt** skyndsamt anmäla detta till polisen. Då får man behålla föremålet tills det är avgjort om polisen ska ta det i beslag.

Utredning och åtgärder, 5 kap. 9 – 10 §§

Eleven har gjort sig skyldig till upprepade överträdelser eller en allvarlig förseelse. Då är det läge för **rektor** att se till att saken utreds för att ta reda på orsaken till elevens beteende och vad skolan kan göra för att komma till rätta med elevens beteende.

Skolan ska samråda med elevens vårdnadshavare i utredningen.

Efter utredningen ska **rektor** se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Skriftlig varning, 5 kap. 11 §

När utredningen är klar får **rektor** besluta att ge eleven en skriftlig varning. Den ska innehålla information om vad som händer om eleven inte ändrar sitt beteende. Förklara vilka konsekvenser det kan få om hon eller han inte ändrar sitt beteende.

Skolan ska informera elevens vårdnadshavare om rektorns beslut.

Tillfällig placering i annan klass, 5 kap. 12 §

Om åtgärderna som vidtagits inte varit tillräckliga eller om det annars är nödvändigt för att tillförsäkra de andra eleverna trygghet och studiero får **rektor** besluta att tillfälligt flytta en elev till en annan undervisningsgrupp eller till en annan plats inom samma skolenhet. Omplacering blir som huvudregel aktuellt först när man har gjort en utredning och åtgärderna utifrån den inte har haft någon effekt.

Vårdnadshavaren ska informeras om rektorns beslut.

Omplaceringen får som huvudregel gälla i maximalt två veckor. Den kan förlängas till maximalt fyra veckor om det finns synnerliga skäl.

Tillfällig placering i annan skolenhet, 5 kap. 13 §

Omplaceringen får som huvudregel gälla maximalt två veckor. Den kan förlängas till maximalt fyra veckor om det finns synnerliga skäl. Om den tillfälliga omplaceringen inom skolan inte har fått effekt eller om det finns andra omständigheter som förhindrar en intern omplacering får **rektor** besluta om att tillfälligt flytta en elev till en annan skolenhet.

Rektorn på den mottagande skolan ska vara med och besluta om placeringen.

Vårdnadshavarna måste informeras om beslutet innan elev flyttas.

Omplaceringen får som huvudregel gälla i maximalt två veckor. Den kan förlängas till maximalt fyra veckor om det finns synnerliga skäl.

Avstängning, 5 kap. 17 – 21 §§

Kriterierna för att stänga av en elev från hela eller delar av utbildningen föreligger när någon av de följande fyra situationerna är uppfyllda:

1. Om eleven fuskar

Om eleven exempelvis med hjälp av otillåtna hjälpmedel, mobiluppkoppling mot Internet under ett prov, användning av miniräknare i vissa fall, eller på annat sätt försöker vilseleda bedömningen av kunskaper och måluppfyllelse.

2. Om eleven stör eller hindrar utbildningen

Störningen ska vara allvarlig och inte gå att stoppa på något annat sätt än med en avstängning.

3. Om eleven utsätter någon för kränkande behandling

Om eleven riktar kränkningar mot andra elever eller någon ur skolpersonalen.

4. Om eleven påverkar de andra elevernas trygghet och studiero på något annat sätt

Om en elev på ett annat sätt än vad som där anges uppför sig på ett sådant sätt att övriga elevers trygghet och studiero påverkas på ett negativt sätt kan detta utgöra grund för avstängning.

Huvudmannen beslutar om avstängningen. Om **huvudmannen** har beslutat om avstängning gäller beslutet i maximalt återstoden av pågående kalenderhalvår och tre ytterligare kalenderhalvår.

Om det kan antas att förutsättningarna för avstängning enligt punkt 2 - 4 är uppfyllda och beslutet är nödvändigt med hänsyn till elevernas trygghet och studiero får **rektor** besluta om omedelbar avstängning. Om **rektor** har beslutat om avstängning gäller beslutet tills huvudmannen har prövat saken, som huvudregel maximalt en vecka. Kan förlängas till två veckor.

Innan **huvudmannen** eller **rektor** fattar beslut om avstängning ska eleven och elevens vårdnadshavare ska få yttra sig.

Avstängning från utbildning med praktiska inslag, 5 kap. 19 §§

Om eleven går på en utbildning med praktik eller gör praktik på en arbetsplats utanför skolan och det är uppenbart olämpligt att hon eller han deltar i de praktiska inslagen kan eleven stängas av från praktiska inslag i utbildningen.

Innan **huvudmannen** eller **rektor** fattar beslut om avstängning ska eleven och elevens vårdnadshavare ska få yttra sig.

Innan **huvudmannen** eller **rektor** fattar beslut om avstängning ska samråd ske med socialnämnden om eleven är under 18 år.

Huvudmannen beslutar om avstängningen. Om det kan antas att förutsättningarna för avstängning är uppfyllda och beslutet är nödvändigt med hänsyn till elevernas trygghet och studiero får **rektor** besluta om omedelbar avstängning.

Beslut om avstängning ska förses med överklagandehänvisning.

Om **rektor** har beslutat om avstängning enligt förutsättningarna i punkten innan gäller beslutet tills huvudmannen har prövat saken, som huvudregel maximalt en vecka. Kan förlängas till två veckor. Om **huvudmannen** har beslutat om avstängning gäller beslutet för viss tid men kan även gälla utan tidsbegränsning.